

ת"פ 68151/03/16 - מדינת ישראל נגד אודל בן מנחם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 68151-03-16 מדינת ישראל נ' בן מנחם
תיק חיצוני: 357271/2015

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשמת אודל בן מנחם
ב"כ המאשימה: עו"ד ניר בינשטוק
ב"כ הנאשמת: עו"ד אריאל עטרי

החלטה

1. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

על פי המתואר בכתב האישום, ביום 12.8.15 סמוך לשעה 22:40, נאספה התקהלות מחוץ לביתו של מר אהרון רמתי. ההתקהלות היתה של משפחות שביקשו לראות את בנותיהן והשתמשו באמצעי הגברה על מנת להביע את מחאתן כלפי מר רמתי. הנאשמת אמרה, כי היא מעוניינת לשפוך שמן על המתקהלים ומזגה אקונומיקה מהולה במים לתוך כלי לנטילת ידיים. השוטר מוחמד סועאד הגיע למקום ודפק בחוזקה על הדלת תוך קריאות "משטרה". הנאשמת, אשר לא הייתה מודעת כי מדובר בשוטר, שפכה עליו את האקונומיקה אשר פגעה בעינו, וכתוצאה מכך נגרמו לשוטר אדמומיות בעין וגירוי בלחמית.

2. לפני בקשה מטעם ההגנה למחוק את כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק. על פי הנטען, לאירוע המתואר בכתב האישום קדמו מספר אירועים בהם הנאשמת ואחרים הקרובים למר רמתי הותקפו על ידי בני משפחותיהן של תלמידות, שהחליטו ללמוד בסמינר של מר רמתי בניגוד לדעת הוריהן. על רקע זה הוגשו מספר תלונות על אלימות שהופנתה כלפי מר רמתי כלפי הנאשמת, וכלפי רכוש בסביבתו, לרבות ריסוס הנאשמת בגז פלפל, תפיסה בגרונו של מר רמתי והכאתו באגרופים, השלכת אבוקה על ביתו, ניקוב צמיגי רכבו ושבירת שמשות הרכב. הנאשמת, שהיא חברה של בתו של מר רמתי ותלמידתו, שהתה בבית ביום האירוע, שבו הגיעו בני משפחת ועקנין, משפחתה של אחת התלמידות בסמינר, למקום, צעקו, קיללו, השיגו את גבול החצר ודפקו על דלת הבית. בשלב מסוים הנאשמת שמעה דפיקות חזקות על הדלת הבית וסברה כי מדובר בניסיון של אותם בני משפחה להיכנס לבית ולתקוף אותה. בני הבית התקשרו למשטרה. הנאשמת דיללה אקונומיקה במים רבים והתיזה אותם על מי שהכה מכות חזקות בדלת כדי להרחיקם. נטען, כי הנאשמת לא ידעה שמדובר בשוטר ולא התכוונה לתקוף את השוטר, והיא נהגה כפי שנהגה לאור ניסיון העבר שבו נעשה שימוש באלימות. עוד נטען כי ככל שלא הוגשו כתבי אישום בגין אף אחת מהתלונות הקודמות של הנאשמת, מר רמתי ומקורביו, הרי שמדובר באכיפה בררנית כלפי הנאשמת.

3. המאשימה ביקשה לדחות את הטענה המקדמית. המאשימה פרטה בתגובתה שש תלונות רלבנטיות שהוגשו על ידי הנאשמת, הרב רמתי או בני משפחתו. ביחס לשלוש מן התלונות נטען, כי המתלוננים לא הציגו אלא חשד בלבד לגבי זהות מבצעי העבירות, והתיקים נסגרו (כאן המקום להעיר כי משעה שאדם המתלונן על ביצוע עבירה אינו יודע את זהות מבצעה, על המשטרה מוטלת החובה לחקור ולנסות לברר את זהותו של העבריין ואין זו מטלה הרובצת לפתחו של המתלונן). גם שלוש התלונות הנוספות נסגרו, מטעמים שנטען, כי אין מקום לפרטם; בתוך אלה, תלונה שהגישה הנאשמת על תקיפתה באבנים וחפצים אחרים על ידי בני משפחה אחרת שאינה משפחת ועקנין, תלונה שהגיש מר רמתי בגין תקיפתו על ידי בני משפחת ועקנין, ונטען על ידי המאשימה כי מדובר בתקיפה הדדית ותלונה של בתו של מר רמתי על הטרדות שמטרידים אותה בני משפחת ועקנין. עוד נטען בתגובת המאשימה כי הנאשמת אינה עומדת כשווה אל מול השוטר שתקפה, וכי תלונתיה שלה, להבדיל מתלונותיהם של אחרים, אינן כלפי בני משפחת ועקנין, ומשכך לא הוכחו על ידה היסודות הנדרשים לקבלת טענת ההגנה מן הצדק כפי שנקבעו בפסיקה.

4. בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ'** (פ"ד נט(6) 776) נקבעו הכללים לבחינת התקיימותה של הגנה מן הצדק. נקבע כי בשלב ראשון יש לזהות את הפגם שנפל, ככל שנפל, בהחלטה להעמיד את הנאשם לדין ולעמוד על עוצמתו, במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם. בשלב השני על בית המשפט לבחון האם בקיומו של ההליך הפלילי נגד הנאשם, חרף הפגמים, יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, ואם שוכנע בית המשפט כי אמנם ישנה פגיעה כאמור, יש לבחון, בשלב השלישי, האם לא ניתן לרפא את הפגם באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום.

5. במקרה דנן, תמציתה של הטענה בנוגע לפגם שנפל בהגשת כתב האישום וניהול ההליך הפלילי נגד הנאשמת היא כי מדובר באכיפה בררנית. אכיפה בררנית של החוק משמעותה החלטה לאכוף את החוק נגד פלוני ולא לאכוף אותו כנגד פלמוני, לשם השגת מטרה פסולה, מתוך שיקולים זרים, או מתוך שרירות גרידא (ראו בג"צ 6396/96 **סימונה זקין נ' ראש עיריית באר שבע** (פ"ד נג(3) 289).

6. מטיעוני הצדדים ברור, כי בין מר רמתי לבין הורי חלק מהתלמידות הלומדות אצלו בסמינר ישנה מחלוקת הבאה לביטוי במחאה פומבית שקיימו בני המשפחות, ואשר נשאה, לכאורה, מדי פעם, אופי אלים. בהתאם, הנאשמת אינה מבקשת לבחון את עניינה אל מול ההחלטות שהתקבלו בעניינם של בני משפחת ועקנין בלבד, אלא אל מול מכלול ההחלטות שהתקבלו בנוגע לתלונות שהוגשו על ידי מר רמתי וקרוביו על רקע מחאת הורי התלמידות בסמינר, בשים לב לעובדה שמעשיה הלכאוריים של הנאשמת כמתואר בכתב האישום, בוצעו על רקע פעולות מחאה אלה.

משכך, השאלה האם תלונותיה של הנאשמת בעניין זה הופנו כלפי בני משפחת ועקנין או בני משפחות של תלמידות אחרות מאבדת מחשיבותה.

7. לא ניתן לקבל את טענת המאשימה, לפיה תלונתה של הנאשמת על תקיפתה באבנים ובחפצים אחרים במסגרת מחאת הורי התלמידות נופלת בחומרתה מהמעשים המיוחסים לה עצמה במסגרת כתב האישום. תקיפה באמצעות אבן עלולה לגרום לחבלות חמורות לא פחות מתקיפה באמצעות אקונומיקה.

מאחר ולא נטען כי היה קושי ראייתי בתיק שבו הגישה הנאשמת תלונה בגין תקיפתה באמצעות אבנים, ומאחר

והמאשימה סירבה לפרט בתגובתה את עילת הסגירה של התיק, הגם שלטעמי יש חשיבות לפירוט זה, אניח לטובת הנאשמת, כי תיק התלונה נסגר מחוסר עניין לציבור.

8. אני מתקשה להבין מדוע אין עניין לציבור בברור תלונתה של הנאשמת על מעשי אלימות שהופנו כלפי על רקע הסכסוך בין מר רמתי להורי תלמידותיו בעוד שיש עניין לציבור בברור מעשה תקיפה לכאורה של הנאשמת שבוצע על אותו הרקע.

9. יתרה מכך, במקרה דנן תלונתה של הנאשמת על תקיפתה באמצעות אבנים אינה עומדת לבדה, אלא שהוגשו שתי תלונות נוספות, האחת על ידי מר רמתי והשניה על ידי בתו, בגין עבירות שבוצעו לכאורה כלפיהם על אותו הרקע של סכסוך עם הורי התלמידות. אחת התלונות עוסקת במעשי אלימות שהופנו כלפי מר רמתי. גם ביחס לתיקים אלה לא נטען כי היה קושי ראייתי, ובכל זאת תיקי החקירה נסגרו, מסיבה שהמאשימה לא ראתה צורך לפרטה, אך קיימת חשיבות לבירורה. גם לגבי תיקים אלה יש להניח לטובת הנאשמת, כי סגירתם הייתה מטעם של חוסר עניין לציבור.

10. ההחלטה להגיש כתב אישום נגד הנאשמת, על רקע ההחלטות לסגור את תיקי החקירה שבהם הוגשו תלונות על ידי הנאשמת ומר רמתי וקרוביו בגין אותו סכסוך, שעה שלפחות לגבי שניים מהתיקים שנסגרו מדובר בתלונות על מעשי אלימות, מעוררת חוסר נוחות. משלא ניתן הסבר מניח את הדעת להבחנה זו שערכה המאשימה, ישנו חשש ממשי לכך שמדובר בהחלטה הנושאת אופי שרירותי, הפוגמת בתחושת הצדק שבניהול ההליך נגד הנאשמת.

11. על אף האמור, לנוכח העובדה כי מדובר במעשה אלימות שגרם לכאורה לחבלה, ואף עלול היה להוביל לנזק קשה מזה שנגרם בפועל, לא מצאתי להורות על ביטול כתב האישום נגד הנאשמת, והסעד שיינתן לה יקבל את ביטויו במסגרת פרשת העונש, אם תורשע הנאשמת בתום ההליך.

12. המזכירות תעביר ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ד אלול תשע"ז, 05 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.